

Да посрещнем нашите съседи с “Добре дошли в окръг Олт”

Окръг Олт е разположен в южната част на страната по долното течение на реката, която е дала и името му и е част от окръзите, разположени по река Дунав. Посредством дунавското пристанище Корабия има излаз на Черно Море. Общата повърхност от 5 498 кв. км, представляващи 2,3% от територията на страната, нарежда окръга на 22-ро място в Румъния. На север граничи с окръг Вълча, на изток с окръзите Арджеш и Телеорман, на запад с окръг Долж, а на юг – по протежение на 45 км по река Дунав – с България.

В административно отношение окръг Олт е организиран в две общини (Слатина и Каракал), 6 града (Балш, Корабия, Дръгънещи-Олт, Пиатра Олт, Поткоава, Скорничещи) и 93 комуни.

Участвайки във всички основни събития, значими за румънската история, окръг Олт запазва следите и наследството на една удивителна култура. Археологическите разкопки потвърждават съществуването на човешки селища, възникнали в различни исторически периоди, което от своя страна е доказателство за една приемственост на цивилизацията в този район. Откритите останки са от каменната епоха. Криш, Вадастра и Салкута са селища от подобен вид.

Съществуването на келтски тип оръжия потвърждава търговския обмен, осъществяван с населението от Трансилвания. Зоната е била част от големия тракийски културен комплекс, познат като Басараби. Сеченето на първите монети на даките е започнало в IV век пр. Х. при царуването на Бурбиста. Столицата на Долна Дакия е била Ромула Малва, разположена до Каракал. Първото писмено доказателство за селищната организация е споменато в Диплома на Йоанитите, датираща от 1247 г.

Населението на окръг Олт е участвало в революцията от 1821 г., водена от Тудор Владимиреску и в революцията от 1848 г. Раду Шапка от Челей-Корабия и Йоргу Въляну, ръководителите на окръга, са участвали в Събранието от Ислаз. Окръгът е участвал и в първото обединение на страната, по времето на Михай Витязул, който е разположил основния си двор в Каракал и е създал Манастирът Клокочиов в Слатина.

Благодарение на стратегическата си позиция окръг Олт е участвал във войната за освобождение през 1877 г. с 3-ти Слатински Жандармерийски Полк, а 3-ти Олтенски Полк през 1916 г. по време на Първата световна война влезе в историята на румънската армия. Събитията и политическия живот след Обединението от 1 декември 1918 г. са определящи за цялата страна.

Да се представим на нашите съседни

В окръг Олт според Националния Статистически Институт живеят 465 019 жители, от които 59% в селата и 41% в градовете. Структурата по пол ни показва, че в същата година 49% от населението са от мъжки пол, а 51% са жени.

Статистиките на НСИ показват, че към 1 юли 2010 г. гъстотата на населението е 84,2 души/кв.км. Средната продължителност на живота в окръг Олт през 2010 г. е 72,55 години.

Според Преброяването, проведено през 2002 г., етническата и религиозна структура изглежда по този начин:

Общо население	Румънци	Роми	Други националности
479 826	98,06%	1,86%	0,08%

*Стойностите са калкулирани на база общия брой на населението от първата колона

От религиозна гледна точка през Преброяването от 2002 г. 99,35% от населението е заявило, че е православно. Други срещани изповедания са тези на адвентистите от седмия ден и петдесетниците.

Един добре познат в окръг Олт занаят е грънчарството, появило се още от неолита и което в последствие ще разцъфти невиджано в окръга. Днес в Олт има три центъра на грънчарство: Обога, Романа, Корбени, които произвеждат емайлирана и неемайлирана керамика с различни форми и окраски. Други популярни и добре запазени занаяти в Олт са: кожухарство – Въдастра, предене, шиене – Присяка, Куртишоара, Икоана, Чезиени, дърворезба и резба в кост – Къмпия Боянулуй, рисуване върху дърво и стъкло – Корбу, маски и геги – Осика, железарство – Брънковени. Традиционната носия на окръг Олт заема в ансамбъла на румънския национален костюм едно особено място чрез своите характерни черти, обогатявайки репертоара на румънската фолклорна орнаментика с оригинални мотиви, които са от изключително художествено значение. Най-зрелищните и най-добре запазените обичаи са зимните, коледарството, събиране на четите, орисване за женитба и т.н. Пролетните обичаи маркират различни етапи в осъществяване на земеделския труд. В рамките на годишните обичаи за Петдесетница в област Олт се организира „кълуш“ – най-значимата фолклорна изява, в която танците имат преобладаваща роля. „С носия, традиции и песни всяко село държи да запази специфичния си ореол“, казваше Лучиан Блага, хвалейки румънското село.

Да покажем на съседите наши любими места

Природен резерват гора Решка е разположен в близост до селата Решка (комуна Добрословени), Килии (комуна Фаркъшеле) и Хотърани (комуна Фаркъшеле), в долината на река Олт, на територията на равнина Каракалулуй. Разположен на надморска височина между 72 и 107 м, резерватът е една истинска естествена ботаническа градина, с дълбоки исторически корени, която е подслонила природни паметници – пъстрото лале, дъбът на Нае, редки видове растения – жълто лале, жълт дъб или екзотични растения – блатен кипарис, американски орех и т.н.

Природен резерват гора Брънищя Катърипор е разположен на територията на комуна Обършия, в югозападната част на равнина Романацулуй. Това е гора, разпростираща се на територия от 301,3 хектара, от които 165,9 хектара са строго пазена зона. Дървесната растителност е доминирана от сивия дъб с възраст между 150 и 190 години; и от салкъма. Срещат се още ясен, млечен явор, дребнолистна липа, джанки, орех, евроамерикански тополи, глог, трънка, шипка. Един от екземплярите сив дъб е на възраст между 450 и 500 години, има диаметър на ствола от около 3 м и е обявен за природен паметник. **Манастир Брънковени** – Комуна Брънковени е голям и важен манастирски комплекс, преустроен и укрепен от Матей Басараб, през 1640 г. довършен от Константин Брънковяну. Стойността на тази света обител е подсилена както от богато изрисувания декор, така и от красотата на каменните статуи. **Манастир Кълуй** – Комуна Кълуй е архитектурна ценност на Мунтения от XVI век; построяването му е започнато от Крайовските боляри през 1516 г. по времето на Нягое Басараб, църквата е завършена от братята Бузеци през 1588 г., архитектурата на манастира изненадва с грандиозните пропорции на камбанарията и с декорацията на фасадите. **Манастир Клокочиов** (1645 г.), на чиято територия се намира музей, приютил важна колекция от старо румънско изкуство, сребърни декоративни творби на изкуството, бродерии, тъкани и дървени скулптури, книги с дърворезба. Впечатляващи са четирите императорски икони: Исус Христос Пантократор, Богородица с Исус, Св. Николай и Успение Богородично.

Крепостта Сучидава, старата столица на дакското племе на сучите, е разположена в сърцето на град Корабия (окръг Олт), на територията на бившето село Челеу. На горната тераса на р. Дунав все още се забелязват отбранителните зидове с осем напълно открити кули на късния римски град Сучидава (векове IV-VI), които заедно с настоящия квартал покриват една част от по-малко известен римски град, датиращ от II-III в. Също така са идентифицирани и римските терми, една палеохристиянска базилика (V-VI в.) и павирани улици. Крепостта се откроява и с „тайния фонтан“ – един шедьовър на строителството, чиято цел е да снабдява с вода селището по време на обсада.

Да представим на съседите наши водещи организации

Основните клонове на икономиката на окръг Олт са металургия, машиностроене, енергийна индустрия, петрол, хранителна индустрия, текстилна индустрия, селско стопанство. Индустрията на окръг Олт се представлява от всички индустриални клонове, но преобладаваща роля има металургията, съответно производството и преработката на алуминий.

Основният, първичният сектор се представлява от добивната индустрия – Скеле Чурещи, а вторичният сектор се представлява от АЛРО Слатина, притежавано от международната група Виметко. Фабриката за алуминий е най-голямата компания, производител на алуминий на територията на централна и източна Европа (с изключение на Русия) и е основната икономическа сила на окръга. От 2008 г. производителят на автомобили Форд пое компанията „Автомобили Крайова“, започвайки дейност под името Форд Румъния. През 2006 г. италианската група Пирели отвори фабрика за гуми, което разкри работни места, а и благоприятни перспективи за нови инвестиции, към този момент в строеж е втората фабрика в града.

Други представителни за окръга компании със значително участие в икономиката на окръга са: Електрокарбон АД, важен производител на въглеродни продукти, необходими за металургичната индустрия, произвежда и търгува с електроди УНР и НР, хлор-натрий електроди, графити-рани плочи, паста Содеберг, 6% от годишното производство е предназначено за износ; Присмиан Слатина е представително звено за производството на армирани и неармирани алуминиеви ел. кабели. Над 20% от годишния му оборот е реализиран на външни пазари.

Що се отнася до развитието на селското стопанство, окръг Олт е голям зърнопроизводител. Окръг Олт разполага със селскостопански площи в размер на 438 821 хектара, от които лозови масиви – 8 356 хектара; овощни насаждения – 6 693 хектара; ливади – 48 882 хектара; обработваема земя – 374 890 хектара.

С голям потенциал в селското стопанство се отличават:

- лозовите масиви в комуни: Кърлогани, Добротяса, Морунглав, Витомиреци, Стрежещи, Мърунцей;
- овощни насаждения: Топана, Стрежещи, Спинени, Плешойу, Леляска, Кунгря, Фъджецелу;
- зеленчуци: населените места по поречието на река Дунав и реките Олт и Олтец.

Да кажем на съседите защо Мирча Елиаде означава много за нас

Мирча Елиаде е една от най-големите личности в румънската култура на ХХ век. Той е учил философски науки в Букурещ, завършвайки с теза за Ренесансова Философия (1928 г.); в Калкута (Индия, 1928 – 1931 г.) защитава доктората си по философия с дисертация за мисълта и практикуването на йога (1932 г.). Мирча Елиаде си е наложил да опознае индийския език и култура, но и практиката на йогите чрез собствен опит и култура, както и практиката на йогите чрез собствен опит. Описва ги в есетата си и в творбите си: „Майтрей“...(1939 г.), „Изабел и водите на дявола“ (1930 г.), „Тайната на доктор Хунигбергер“ (1940 г.).

Пан М. Визиреску (1903 – 2000 г.) е забележителен поет и прозаик, изтъкнат есеист и личност, дарен със съвършен ораторски талант. Пан М. Визиреску е част от галерията големи личности на румънската култура от 20 век. Цялото му творчество, както и целият му живот, са се развили под императивите на две ръководни начала: непоклатимата вяра в божествената сила и любовта към румънския народ и държава. Бил е последният представител на „Гъндири“ на Никифор Крайник и на течението на ортодоксалните традиционалисти мислители. В това си качество, заобиколен от няколко похвални млади хора, той е поставил основата на новото издание на списанието „Гъндиря“, появила се след края на комунизма. „Считам за благословия това, че съм се родил на земята в този народ, че не съм бил отклонен в друга посока. Принадлежността ми към румънския народ е наистина една радост и един небесен дар“, казваше той през 1995 г. по случай лансирането на неговата книга с религиозна поезия „Подарък от светлина и благодат“.

Други видни представители на литературата от окръг Олт са: **Йон Минулеску** – поет, писател и журналист, **Еуджен Йонеску** – писател, френски драматург от румънски произход, създател на театъра на абсурда, член на Френската Академия, роден в Слатина, **Думитру Каракостя** – академик, филолог, критик и историк, литературовед, фолклорист, **Барбу Парис Мумуляну** – поет.

В окръг Олт могат да бъдат споменати известни политически личности: **Николае Титулеску** – дипломат, министър на външните работи и председател на Обществото на народите, **Петре С. Аурелиан** – академик, икономист, агроном, политик.

Други познати личности са: **Феличия Филип** – сопрано, **Спиру Вергулеску** – художник, **Георге Крайовяну** – футболист, **Кристиан Георгишор** – боксьор.

Да разкажем на съседите една наша история

Окръг Олт е взел името си от река Олт (на латински Aluta или Alutus), която е западна граница. През територията на това господарство отдавна минавал пътят на търговците към Олтения; В Слатина имало митница за тези търговци още от времето на Влайку (1368 г.).

Известна в този край е легендата за Янку Жиану (роден през 1787 г., умрял на 14 декември 1842 г.), който е бил хайдутин от Олтения. От описанията, достигнали до нас от онова време, се разбира, че той е владее до съвършенство оръжията и е бил отличен ездач. Казвало се, че той няма равен в страната при честна битка, въпреки че нямал впечатляваща физика, а бил по-скоро нисичък и слаб. Въпреки това бил много сръчен с оръжието, смел, енергичен и имал изключително лично обаяние. Той бил син на доста заможно семейство измежду болярските деспотства от Романащи.

В апогея на силите си Янку Жиану ръководел около 2 000 – 3 000 хайдути и три топа. Неговите действия били насочени не само срещу болярите, те били антифанариотски, антихабсбургски и антиосмански. В един период е овладял царската власт над региона. Кулминация в дейността му е кампания на юг през 1809 г., когато са подпалени Видин и Плевен и когато е убит Видинският паша. Това нападение е в отговор на действията на пашата – той атакувал Крайова и други градове в Олтения. Янку Жиану е известен и с даренията, които правел на църквите, със сградите, които построил за крайовската и каракалската общност.

Първото знаме на Румъния, носено от Тудор и направено от Петраке Поенару при влизането в Букурещ, знаме, което е изложено в Музея Черкул Милитар в Букурещ, е било дарено на правителството на Румъния от потомък на Жиенците. След смъртта на Тудор Владимиреску знамето е било занесено от един войник на Янку Жиану, който го е вградил като съкровище в стените на къщата на един от синовете си, където знамето е останало над сто години. Янку Жиану е починал от естествена смърт на 55 години, далеч от суматохата на хайдутството. В църквата Успение Богородично, намираща се в град Каракал, чийто ктитори са семейство Жиану, се намира гробът на известния хайдутин. Хайдутин или дребен боляр, Янку Жиану остава легендарна и романтична фигура от размирен период на историята на румънската страна.

